

**WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI**

Szczecin, 10 października 2018 r.

P-1.4131.261.2018.AB

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432)

stwierdzam nieważność

§3 ust. 2, §9 ust. 1 pkt 2 lit. d i lit. k w zakresie wyrazów „i właściwą jego interpretacją” uchwały Nr LX/462/2018 Rady Miejskiej w Darłowie z dnia 20 września 2018 r. *Statutu Miasta Darłowo*.

Uzasadnienie

W dniu 20 września 2018 r. Rada Miejska w Darłowie podjęła uchwałę Nr LX/462/2018 *Statut Miasta Darłowo*. Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 25 września 2018 roku.

W toku badania legalności tego aktu organ nadzoru stwierdził, że został on podjęty z istotnym naruszeniem przepisów ustawy o samorządzie gminnym ze względów omówionych poniżej.

Materialnoprawną podstawę podjęcia badanej uchwały stanowi m.in. art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie statutu gminy. O tym, jakie kwestie winny być unormowane w tego rodzaju uchwale, rozstrzyga ustawodawca w powołanej ustawie, wskazując w art. 3 ust. 1, że statut stanowi o ustroju gminy, w nim to bowiem rada reguluje organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów gminy.

Niewątpliwie, co jest istotne w niniejszej sprawie, uchwała wydana w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 1 należy do kategorii aktów prawa miejscowego, musi ona zatem odpowiadać wymogom, jakie prawo stawia wobec aktów normatywnych, w szczególności jej postanowienia nie mogą naruszać norm prawnych, zamieszczonych w przepisach aktów wyższego rzędu.

Powyższych warunków nie spełnia **§3 ust. 2** uchwały Nr LX/462/2018, w którym zmodyfikowana została treść art. 11 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (zamieszczonym w rozdziale 3 ustawy pn. „Władze gminy”) który stanowi, że *mieszkańcy gminy podejmują rozstrzygnięcia w głosowaniu powszechnym (poprzez wybory i referendum) lub za pośrednictwem organów gminy*. Rada natomiast w ww. regulacji Statutu wskazała, że „Mieszkańcy sprawują władzę bezpośrednią (referenda, wybory organu gminy) lub za

pośrednictwem Rady Miejskiej”, podczas gdy w istocie, mieszkańcy władzę sprawują również za pośrednictwem Burmistrza.

Za nieprawidłowe uznać także trzeba przyznanie Przewodniczącemu Rady kompetencji, o których mowa w §9 ust. 1 pkt 2 lit. d i lit. k uchwały Nr LX/462/2018. Radny wybrany na Przewodniczącego Rady w ramach tej funkcji jest uprawniony wyłącznie do organizowania pracy rady oraz prowadzenia obrad. Wobec tego, w granicach tak określonej kompetencji nie mieszczą się zadania, polegające na nadzorowaniu terminowości wykonywania uchwał Rady Miejskiej, realizacji wniosków oraz odpowiedzi na interpelacje radnych (**§9 ust. 1 pkt 2 lit. d**), a także czuwanie nad właściwą interpretacją postanowień Statutu (**§9 ust. 1 pkt 2 lit. k**).

Należy wyjaśnić, że właściwym organem do wykonywania uchwał Rady i udzielania odpowiedzi na interpelacje radnych jest co do zasady Burmistrz, nie może być więc mowy o upoważnieniu Przewodniczącego Rady do nadzorowania pracy Burmistrza w tym zakresie. Organem kontrolnym jest bowiem Rada i to tylko ona ma możliwość kontroli jego działalności (a nie nadzoru). Poza tym, należy zwrócić uwagę na to, że pojęcie „nadzorowania” z definicji swej zawiera prawo nie tylko do kontrolowania, a więc, porównywania stanu faktycznego ze stanem pożądanym, zakładanym, ale również do władczego wkraczania i wydawania wiążących poleceń. Nie jest zatem możliwe przyznanie Przewodniczącemu kompetencji w zakresie nadzorowania terminowości wykonywania uchwał Rady Miejskiej i odpowiedzi na interpelacje radnych, jak i terminowości realizacji wniosków, choćby nawet i tych, które są kierowane do Rady Miejskiej, ponieważ z obowiązujących przepisów prawa nie wynikają takie uprawnienia nadzorcze. Zadaniem przewodniczącego rady - zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym - jest wyłącznie organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady.

Podobnie, nie sposób zakwalifikować jako czynności związanej organizacją pracy rady czuwania nad właściwą interpretacją postanowień Statutu. W orzecznictwie i doktrynie podkreśla się, że przez organizowanie prac rady należy rozumieć wiele czynności o charakterze materialno-technicznym, takich jak: przygotowywanie sesji, zawiadomienie radnych o miejscu, terminie sesji oraz porządku obrad, przygotowanie dla radnych stosownych dokumentów i innych materiałów, odbieranie skarg lub wniosków kierowanych do rady itp.¹ Wobec wyraźnej regulacji zawartej w art. 19 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, zwłaszcza użycie w nim zastrzeżenia "wyłącznie", nie ma podstawy do przyznania przewodniczącemu jakichkolwiek innych uprawnień w statucie gminy².

Mając na względzie zasadę legalizmu, znajdującą oparcie w art. 7 Konstytucji RP³, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a także art. 94 Konstytucji, w myśl którego organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, stanowią akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, należy uznać, że **§3 ust. 2, §9 ust. 1 pkt 2 lit. d i lit. k** w zakresie wyrazów: „i właściwą jego interpretacją” uchwały Nr LX/462/2018 Rady Miejskiej w Darłowie z dnia 20 września 2018 r. *Statutu Miasta Darłowo* naruszają prawo w sposób istotny, co stanowi podstawę do zastosowania środka nadzoru przewidzianego w art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

¹ Czesław Martysz w komentarzu do art. 19 ustawy o samorządzie gminnym, źródło LEX.

² Por. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 15 marca 2018 r., sygn. akt II SA/Sz 129/18.

³ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego.

Wicewojewoda Zachodniopomorski

Marek Subocz

.....

Otrzymują:

1. Rada Miejska w Darłowie,
2. a/a.